

dok 119

Kultur- og kirkedep.	
Saksnr. 200800738	Dato 1.9.08
Kode KI-501	

Til
Kultur- og Kirkedepartementet
Kirkeavdelingen
P.b. 8030 Dep
0030 Oslo

Att:

Deres ref.:
2008/00738 KIA tbh

Vår ref.: (bes oppgitt ved svar)
14/08 – MR 008

Dato:
28.08.08

Uttalelse om utredningen "Styrket demokrati i Den norske kirke"

Menighetsrådet i Røa har behandlet innstillingen av 13.februar 2008 og gitt følgende uttalelse:

Målet med utredningen er å øke oppslutningen om de kirkelige valg og på den måten styrke den demokratiske legitimitet til ulike organer i kirken. Slik får kirkens egne organ aksept og kompetanse for å utvelge sine egne ledere, ikke minst proster og biskoper. Utredningen fikk klare politiske føringer for hvordan dette målet skulle nås: Det må etableres reelle valgalternativer. Det må bli økt bruk av direktevalg og kirkevalg må finne sted samtidig med offentlige valg.

Økt demokratisering av kirken er ikke et omdiskutert tema og forslagene i utredningen er heller ikke kontroversielle. For Røa menighetsråd, sammen med hele kirka, er det ønskelig at flere stemmer ved valget, slik at det står flere personer bak representantene i de kirkelige organ..

Røa menighetsråd stiller seg bak de framlagte forslag til virkemidler for å oppnå større valgdeltakelse, med den forutsetning at de blir grundig evaluert i ettertid. Forsøkene gir mulighet for noen problematiske konsekvenser som kan gjøre det nødvendig å både justere og evt. endre forsøket.

Om preferansevalg

Det første virkemidlet er å etablere reelle valgalternativer slik at valget blir interessant for velgerne. Utfordringen ligger i å stille opp alternativene på en god måte. Forslaget om å lage "parti"lister er lagt til side, fordi det ville tvinge fram en organisering av kirkepolitiske grupperinger som ikke er ønskelig. I stedet ønskes et personvalg, uten forhåndsprefererte kandidater. Valglisten settes opp alfabetisk og alle kandidater som skal få stemme må bli preferert av velgeren. Hvis kandidater ikke blir preferert, blir stemme forkastet. Dette betyr et tvungent personvalg.

Forutsetningen for at dette skal fungere er at kandidatene og deres synspunkter er godt kjent av velgerne. Det medfører at det må lages mye informasjonsmateriell som sendes rundt til alle aktuelle velgere. Kostnadene vil ikke være ubetydelige.

Menighetsrådet i Røa synes dette er en interessant valgordning som både tvinger velgeren til å gjøre valg, ikke bare levere en ferdig liste, og som likevel ikke skaper uønskede "partier" i en kirke der det er viktig å holde på enheten.

Problemet med forslaget er at opptellingen er ganske komplisert slik at det forutsetter en sentral opptelling, dvs. mer logistikk enn dagens ordning, med tilsvarende større kostnader. Så lenge staten eller kommunen betaler for hva dette koster, er det en god ordning. Men om kirken må betale kostnadene ved denne ordningen av egne midler, er vi usikre på om den ikke koster mer enn den smaker.

Om direktevalg

Økt bruk av direktevalg er nok også uunngåelig for å øke interessen for et valg, men ulempen er at dette vil støtte opp under det kirkelige kjendiseriet. Om stortingsrepresentantene skulle blitt innvalgt på sitt eget navn, og ikke fordi et parti, dvs. en ganske liten gruppering har valgt dem ut, er det relativt få som ville sittet på tinget. Det er ikke mange som velger ut kandidatene på listene til de ulike partiene på Stortinget. Fylkestingsrepresentanter er generelt sett ukjente for folk flest. Likevel er det ingen vei utenom å prøve ut et slikt personvalg i kirken så lenge vi vil unngå listevalg.

Senket stemmerettsalder

Menighetsrådet går inn for at det gis stemmerett som svarer til den religiøse myndighetsalder og at 15-åringer gis stemmerett.

Kirkevalg samtidig med andre offentlige valg.

Det siste virkemidlet er at de kirkelige valg – til menighetsråd og bispedømmeråd – legges samtidig som stortingsvalget i 2009, for så fra 2011 å ha valget samtidig med kommune- og fylkestingsvalg. Erfaringer fra noen forsøk tyder på at dette vil øke antallet stemmer betraktelig, og det må derfor ses på som et ubetinget gode. Utfordringen her er av rent organisatorisk og økonomisk art. Det må ordnes med vakter som gjennomfører valget, og dette kan neppe gjøres bare ved frivillighet. Utredningen mangler noe på detalj-nivået om dette, men det lar seg selvsagt løse, og så lenge det offentlige betaler for prosjektet, er dette en god ordning. **Røa menighetsråd støtter også denne delen av forslaget.**

MR i Røa støtter med dette helheten i forslagene til styrket demokrati i Den norske kirke, og ser med spenning fram til hvordan forslagene vil virke og bidra til utviklingen av Den norske kirke. Forutsetningen er at det offentlige bærer kostnadene ved ordningene og at det blir en grundig evaluering av forsøket etter valget i 2011.

Med vennlig hilsen

Odd Vegge
(menighetsforvalter)